

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

2

Republica Moldova a căzut
trei poziții în topul privind
mediul de afaceri

2

Creșterea salariilor
și remitențele
au dezmoșit economia

3

Moldova și-a menținut perspectiva stabilă în ratingul Moody's Investors Service

ISSN 1857-1212

Curs valutar
7.11.2018

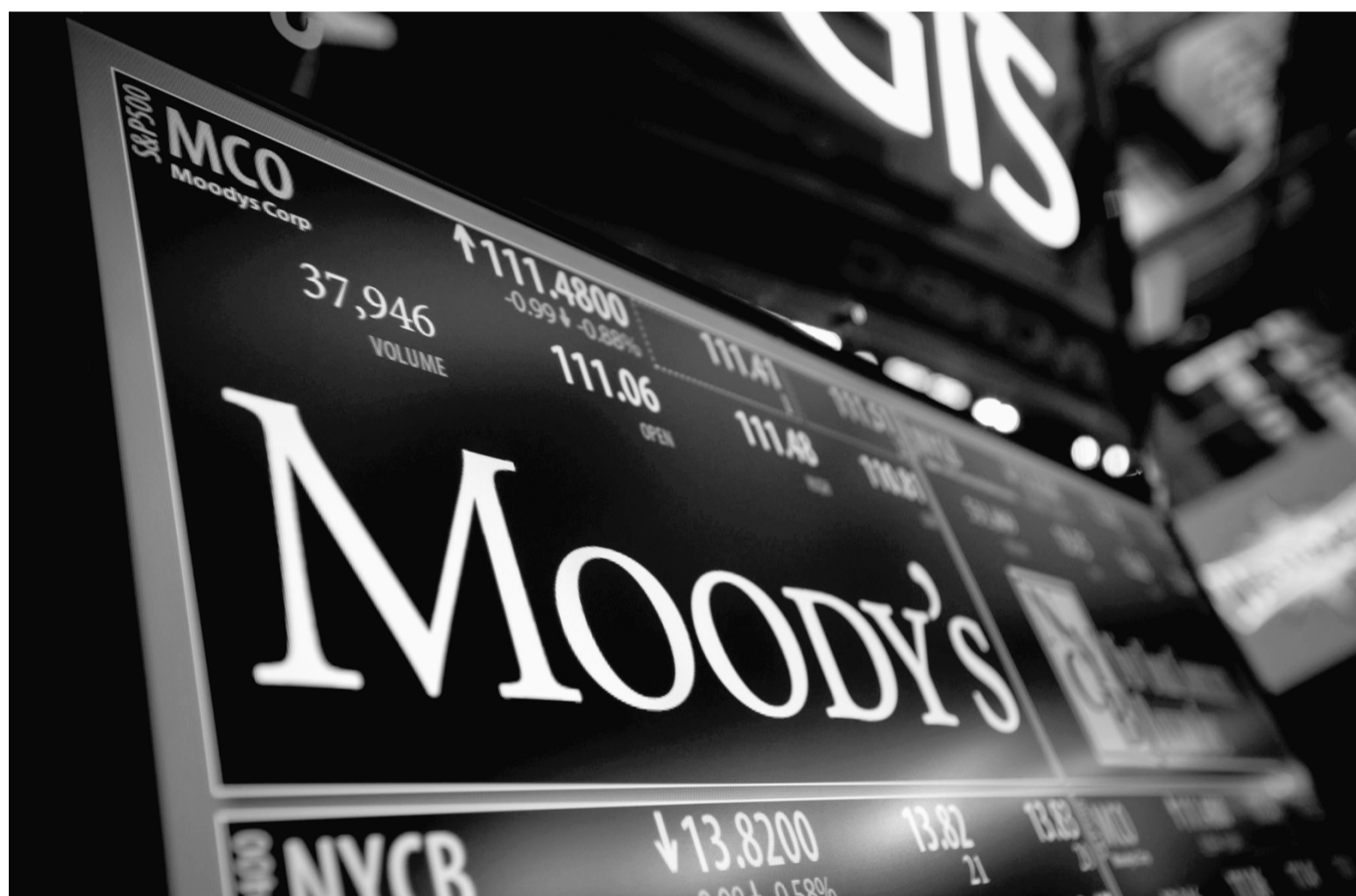
Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.1001
EUR	1	19.5035
UAH	1	0.6123
RON	1	4.1820
RUB	1	0.2588

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLD-PRESA”

Bălți: №132; 133; 156
Comrat: №169
Cahul: №170
Orhei: №150
Hâncești: №161
Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

Agencia de evaluare Moody's Investors Service a confirmat ratingul pe termen lung în valută și monedă locală al Republicii Moldova la “B3” și a menținut perspectiva țării drept stabilă.

Potrivit agenției INFOTAG cu referire la un comunicat al organizației financiare, decizia a fost luată în urma creșterii economice semnificative a țării.

“Poziția Moldovei a fost determinată de creșterea economică solidă, de datoria guver-

nementală moderată, îmbunătățirea capacității instituționale, pe fondul dificultăților de guvernare și al predictibilității politice reduse, a riscurilor politice moderate și a diminuării riscurilor din sectorul bancar. Ratingul pe termen lung pentru obligațiunile guvernamentale și depozitele în valută rămâne neschimbat, la “B2” și, respectiv, “Caal”, menționează Moody's.

Potrivit agenției, calificativul pentru obligațiunile guvernamentale și depozitele în monedă locală se menține la nivelul “B2”.

Decizia Agenției de evaluare financiară Moody's vine după îmbunătățirea, la 13 ianuarie 2017, a perspectivei ratingului “B3” de țară al Republicii Moldova de la negativă la stabilă. Moody's menționa atunci că a revizuit ratingul ca urmare a “reducerii riscurilor de finanțare guvernamentală” după semnarea Acordului cu FMI, care a declanșat finanțarea multilaterală și bilaterală suplimentară, precum și după adoptarea noului cadru de reglementare bancară menit să consolideze guvernanta sistemului bancar”.

În atenția companiilor – entități de interes public!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, întreprinderea de stat ziarul Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.:
022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market

în toate oficiile “Poșta Moldovei” din țară

sau la distribuitorii noștri:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Agencia “Ediții Periodice” (022) 233740

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:
ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Consiliul de administrație (CA) al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF) a aprobat hotărârea privind cuantumul taxelor și plăților, prin care sunt stabilite, în condițiile legii, taxele și plățile ce vor fi percepute de către CNPF în anul 2019.

CA al CNPF a acceptat înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a înscrierii privind reducerea mărimii capitalului social al SA „AGROTEHNICA”, urmare a reorganizării prin dezmembrare (separare), precum și a valorilor mobiliare plasate la înființarea Societăților pe acțiuni „BENOPLAST”, „AMANET-ST” și „CONSERV-AGRO”.

O altă hotărâre aprobată de CA al CNPF prevede înscrierea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a schimbării denumirii CIA „ASITO” SA în Compania Internațională de Asigurări „ASITO DIRECT”, cu modificarea codului ISIN al valorilor mobiliare și a adresei juridice, a radierii acțiunilor ordinare nominative ale CIA

„ASITO DIRECT” SA, cu restructurarea emisiunilor anterioare, I-V, a emisiunii suplimentare de acțiuni ale CIA „ASITO DIRECT” plasate în emisiunea a V-a. Participanții profesioniști pe piața de capital, în temeiul deciziei organului executiv al societății și deciziei CNPF, urmează să efectueze, în termen de trei zile calendaristice, un șir de înregistrări prevăzute de hotărârea în cauză.

Ghidându-se de prevederile Legilor privind societățile pe acțiuni și privind Comisia Națională a Pieței Financiare, precum și cele din Instrucțiunea privind etapele, termenele, modul și procedurile de înregistrare a valorilor mobiliare, CA a acceptat înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a radierii valorilor mobiliare emise anterior de SA „VINUL CODRILOR” ca rezultat al reorganizării prin transformare în SRL „VINUL CODRILOR”.

De asemenea, CA a aprobat hotărârea privind rectificarea bugetului CNPF pentru anul 2018.

Hotărârile menționate au fost publicate în Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 2 noiembrie 2018.

Boris Erusevski

Republica Moldova a căzut trei poziții în topul privind mediul de afaceri

Republica Moldova a coborât trei poziții, până pe locul 47 din 190 de țări incluse în clasamentul Grupului Băncii Mondiale privind mediul de afaceri, după ce în anul precedent s-a menținut pe locul 44. Mediul de afaceri a fost apreciat cu un punctaj de 73,54, în creștere cu 0,38 puncte față de anul anterior.

Paradoxal. Ultimii un an-doi au fost marcați de reforme care au vizat direct mediul de afaceri. Reforme care au dus la reducerea presiunii, dar și a costurilor asupra afacerilor. Reducerea organelor de control, a actelor permissive, crearea ghișeului unic, acestea sunt doar câteva din schimbările radicale ce au urmărit îmbunătățirea mediului de afaceri.

Raportul Băncii Mondiale face referire doar la o singură reformă ce vizează inițierea afacerii. „Moldova a făcut mai ușor procesul de demarare a unei afaceri, eliminând cerința de depunere a unui dosar separat pentru înregistrarea la Biroul Național de Statistică”, se spune în raport.

În clasamentul Băncii Mondiale, Republica Moldova se situează imediat după Belgia și China și devansează țări ca Serbia, Israel, Muntenegru. Dintre țările ex-sovietice, cea mai bună poziție a ocupat-o Georgia (locul 6), urmată de Lituania (14), Estonia (16), Letonia (19). După o evoluție impresionantă în anul 2018, Azerbaidjan a urcat pe poziția 25, iar Kazahstan pe locul 28, în timp ce Federația Rusă a fost plasată cu patru poziții mai sus decât în anul trecut, pe locul 31. Țările vecine, România este plasată pe locul 52, față de 45 în clasamentul precedent, iar Ucraina ocupă poziția 71.

Cea mai bună poziție (14) Republica Moldova o ocupă la capitolul „inițierea afacerii” și, respectiv, 22 în ceea ce privește „înregistra-

Doing Business 2018

Reforming to Create Jobs

rea proprietății”. Raportul Băncii Mondiale plasează Moldova pe locul 35 la capitolul „plata taxelor” și 33 la „protecția investitorilor minoritari”. Cea mai proastă notă continuăm să o avem la capitolul „eliberarea permiselor de construcție”, unde ne clasăm pe poziția 172.

DINCOLO DE LOCURILE ÎN TOP

Cum au fost evaluate pozițiile Republicii Moldova pe unele compartimente? Ce ascund cifrele generale? Astfel, pentru a deschide o afacere, antreprenorii din Republica Moldova trebuie să treacă trei proceduri, care le ia 4 zile. Și costurile nu sunt atât de înalte – 5,0 la sută din venitul pe cap de locutor.

Deși, dacă am lua în considerare doar consolidarea Ghișeului unic și efectuarea unor operații electronice, care anulează „umblatul prin diferite instanțe”, rezultatele, la sigur, ar fi și mai impunătoare.

Cu totul altă situație e la capitolul obținerea unui permis de construcție, subiect discutat de mai mulți ani, urmat chiar de unele decizii, însă locul pe care îl ocupăm în clasamentul Băncii Mondiale este, ca și în ultimii ani, în subsolul topului. Potrivit raportului Băncii Mondiale, numărul procedurilor în cazul obținerii unei autorizații pentru construcție se ridică la 28, cu una mai

multe decât acum doi ani, iar timpul cheltuit de un om de afaceri pentru obținerea acesteia rămâne același – 276 de zile.

Potrivit raportului, pentru perfectarea documentelor la export oamenii de afaceri au nevoie de 48 de ore, iar formalitățile de la frontieră le iau 3 ore, costul ambelor proceduri fiind de 44 și, respectiv, 76 de dolari SUA. La importuri, perfectarea documentelor durează două ore, iar procedurile de la frontieră patru ore, costurile fiind de 41 și, respectiv, 83 de dolari SUA.

Înregistrarea unei proprietăți îi ia antreprenorului 5,5 zile, iar numărul procedurilor este de 5, la un cost de 1,1 la sută din valoarea estimată a proprietății.

Raportul constată că, deși s-au făcut unele schimbări în procedurile de lichidare a întreprinderilor, aceasta durează 2,8 ani.

Executarea contractelor durează 585 de zile, iar calitatea proceselor judiciare este de 9,5 pe o scară de 18 puncte.

CINE SUNT LIDERII MONDIALI?

Raportul anual „Doing Business” al Grupului Băncii Mondiale analizează reglementările aplicate afacerilor într-o economie, inclusiv privind lansarea afacerii, obținerea unui credit, comerțul transfrontalier, plata impozitelor, precum și insolabilitatea. Clasamentul agregat al mediului de afaceri se bazează pe scorurile pentru 11 domenii și include 190 de țări.

Cel mai atractiv stat pentru a face afaceri, potrivit raportului Doing Business, rămâne, al doilea an consecutiv, Noua Zeelandă, după care urmează Singapore. Cea de-a treia țară cu cel mai potrivit climat pentru afaceri este Danemarca. În clasament urmează țări precum Hong Kong, Coreea de Sud, Georgia, Norvegia, Statele Unite ale Americii, Suedia și Macedonia.

Vlad BERCU

Plafonul de garantare a depozitelor bancare va crește până la 50.000 de lei, de la 1 ianuarie 2020

Parlamentul, în ședința de joi, a votat modificarea unor acte legislative în acest sens, în lectură finală. Astfel, în cazul în care depozitele unei bănci licențiate devin indisponibile, Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar garantează onorarea acestora fiecărui deponent, indiferent de numărul și mărimea lor sau de moneda în care s-au constituit, plafonul de garantare fiind de 50 000 lei moldovenești. În prezent, acesta este de 20.000 lei, plafon majorat de la 6.000 lei din 1 ianuarie 2018.

Totodată, acțiunile întreprinse de lichidator în cadrul tranzacției de vânzare a băncii, de predare a activelor și de predare a obligațiilor acesteia, urmează a fi finanțate în mărime ce nu depășește suma depozitelor garantate.

Modificările mai prevăd reglementări detaliate a procedurilor de vânzare a datorii debitoare cu reducere. Acestea vor fi efectuate cu respectarea unor condiții. Astfel, decizia de vânzare a datorii debitoare trebuie să țină cont de posibilitățile și modalitățile de recuperare a datorii, inclusiv, de situația financiară a debitorului, precum și de rezultatele evaluării avantajelor și dezavantajelor modalităților de recuperare a datorii.

Pentru fiecare modalitate de recuperare a datorii urmează a fi evaluată valoarea actualizată netă a încasărilor în funcție de scadența, rata dobânzii, existența și valoarea gajului sau altei garanții de rambursare, rata de recuperare a datorii.

Banca va solicita evaluarea de către un evaluator certificat a datorii debitoare supuse vânzării în cazul în care suma de bază (soldul) a acestora depășește un milion de lei. Datoriile debitoare vor fi vândute la licitații cu strigare sau prin cererea de oferte. Prețul inițial de expunere a datorii debitoare este stabilit în mărime de cel puțin 90% din suma de bază (soldul) a datorii, iar pasul de diminuare a prețului aceluiași lot la următoarele proceduri de vânzare va fi stabilit în mărime de până la 10% din prețul stabilit la prima expunere.

Potrivit autorilor, reglementarea explicită a tuturor procedurilor va contribui la accelerarea procesului de lichidare silită a băncilor. Noile reglementări au fost susținute în lectură finală de către 51 de deputați din cei prezenți la ședință.

Operatorii aeriени din Moldova ar putea fi obligați să introducă cerințe de asigurare minime pentru daunele produse pasagerilor, bagajelor, mărfurilor și trimiterilor poștale

Parlamentul a votat proiectul de lege cu privire la răspunderea și cerințele de asigurare a operatorilor aeriени și a operatorilor de aeronave, în I lectură. Potrivit proiectului, se stabilește regimul răspunderii civile a operatorilor de transport aerian ai Republicii Moldova pentru daunele produse pasagerilor, bagajelor, mărfurilor, trimiterilor poștale și terților, precum și limita minimă a sumelor asigurate pentru acoperirea răspunderii civile.

Astfel, se propune ca cuantumul asigurării minime pentru răspunderea civilă față de pasageri în cazul decesului sau vătămării corporale în urma accidentului, este de 250 000 Drepturi Speciale de Tragere (DST) per pasager (valoarea unui DST, astăzi, este de aproximativ 23,73 lei). Cuantumul asigurării minime pentru răspunderea civilă față de pasageri în cazul daunelor survenite datorită întârzierii în transportul persoanelor, este de 4 694 DST per pasager. Pentru răspunderea civilă față de bagaje se va plăti 1131 DST per pasager. Suma minimă față de mărfuri este de 19 DST pentru un kilogram.

Totodată, în cazul accidentelor aeronautice care au avut ca urmare decesul sau vătămarea pasagerilor, operatorul de transport aerian va efectua plăți anticipate persoanelor care au dreptul să pretindă despăgubiri, proporțional cu cuantumul daunei provocate.

Pentru încălcarea cerințelor minime de asigurare, Autoritatea Aeronautică Civilă va suspenda certificatul/autorizația de operator aerian și/sau permisiunea de zbor al operatorilor aeriени ai Republicii Moldova.

Noile prevederi vor fi aplicate tuturor operatorilor aeriени și operatorilor de aeronave care efectuează zboruri în spațiul aerian în, spre, din sau deasupra teritoriului Republicii Moldova.

Cerințele nu vor fi aplicate aeronavelor de stat pentru serviciile militare, vamale sau de poliție; aeronavelor cu o masă maximă de decolare (MTOM) mai mică de 20 kg; aparatelor de zbor cu decolare propulsată de picior, inclusiv paraplane și deltaplane cu motor; baloanelor captiv, parașutelor etc.

Autorii propun ca noile prevederi să intre în vigoare la expirarea a 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

InfoMarket

	Scor	Locul în top
Deschiderea unei afacerii	95,55	14
Autorizațiile pentru construcții	52,19	172
Electricitate	74,88	81
Înregistrarea proprietății	82,62	22
Obținerea unui credit	70,00	44
Protecția investitorilor minoritari	68,33	33
Plata impozitelor	84,55	35
Executarea contractelor	60,87	69
Comerț transfrontalier	92,32	35
Insolvența	54,12	68

Sursa: Doing business 2019 (Notă: Scorul maxim 100 puncte)

Creșterea salariilor și remitențele au dezmoșit economia

Economia Republicii Moldova este vulnerabilă la șocurile externe, iar creșterea acesteia se datorează mai mult condițiilor favorabile din regiune. Acest lucru generează majorarea transferurilor moldovenilor care muncesc în străinătate, care influențează creșterea consumului pe fondul importurilor mai mari. Economia Republicii Moldova a crescut cu 4,5 procente în prima jumătate a anului 2018, fiind determinată în mare parte de consumul privat și formarea de capital. Alimentat de inflația redusă și de creșterea puternică a remiterilor și salariilor, consumul a crescut cu 3,8% de la an la an (a/a). În pofida exporturilor robuste (+12,5%, a/a), susținute de recolta bună și de cererea externă, importurile au crescut cu 10,4%, cauzând o contribuție negativă a exporturilor nete la creșterea economică, potrivit prognozelor Băncii Mondiale.

Susținută de noi investiții în mașini și utilaje, inclusiv în zonele libere și sectorul construcțiilor, formarea de capital fix brut a crescut cu 7,2%. Creșterea stocurilor a contribuit suplimentar cu 1,8 puncte procentuale (p.p.) la creșterea totală. Pe partea de producție, principalul impuls la creștere a fost comerțul cu ridicata și cu amănuntul, contribuind per ansamblu cu 1,6 p.p., urmat de industrie.

„Din luna aprilie a anului curent, prețurile de consum s-au situat sub nivelul limitei inferioare a coridorului de țintire. În 2018, aprecierea leului moldovenesc, de rând cu presiunile inflaționiste externe mai slabe și scăderea prețurilor reglementate, au ca rezultat presiuni deflaționiste mai pronunțate. La finele lunii septembrie, prețurile de consum au crescut cu 2,4%, a/a. Banca Națională a menținut rata de bază la nivel de 6,5%, după o reducere considerabilă în 2017”, a explicat economistul Băncii Mondiale, Ruslan Piontkivski la prezentarea evoluției economice a Republicii Moldova.

Cu toate acestea, intermedierea financiară rămâne a fi modestă și, în tandem cu redresarea depozitelor, contribuie la persistența excesului de lichiditate. Astfel, rata rezervelor minime obligatorii a crescut până la un nivel record de 42,5%. Evoluțiile favorabile ale cursului de schimb au permis creșterea rezervelor valutare, care depășesc în prezent 6 luni de importuri.

În prognoza Băncii Mondiale se mai spune că în prima jumătate a anului 2018, deficitul de cont curent a crescut până la 9,8% din PIB, față de 5,9% în 2017, fiind determinat de creșterea mai puternică a importurilor. Grație veniturilor reinvestite, investițiile directe nete au constituit 2,5% din PIB, față de 1,6% la finele anului 2017. Creșterea remiterilor rămâne puternică (+14,8%, a/a).

Datoria externă continuă să fie principală sursă de finanțare a deficitului de cont curent. Grație aprecierii leului moldovenesc și noii metodologii de calcul a PIB, datoria externă s-a redus cu 10,7 p.p., constituind 62,1% din PIB.

În perioada ianuarie-septembrie 2018, determinate de creșterea robu-

tă a economiei și de gradul sporit de ocupare a forței de muncă, veniturile publice au înregistrat o puternică creștere nominală (+11%, a/a). Rezultând într-un surplus fiscal de 0,9% din PIB. Cheltuielile curente în nouă luni ale anului 2018 au crescut rapid (+9,7%). Cele mai mari creșteri au fost înregistrate în raport cu subvențiile și salariile.

Cheltuielile pentru active nefinanciare au crescut cu 10% a/a, în timp ce investițiile de capital au continuat să scadă (-4%, a/a). În prima jumătate a anului 2018, grație creșterii mai puternice, datoria publică și garantată public s-a redus cu 3,3 p.p., față de sfârșitul anului 2017, constituind 29,7% din PIB.

Potrivit lui Piontkivski, în 2018 anticipăm o creștere de 4,8% datorată cererii interne puternice care, ulterior, se va modera. Pe partea de cheltuieli, creșterea continuă să fie alimentată de consum, de volumul mai mare de remiteri și de creșterea salariilor, în special în sectorul public. Anticipăm că revitalizarea intrărilor valutare străine și îmbunătățirea situației în sectorul financiar și mediului de afaceri vor sprijini investițiile private și acumularea de stocuri.

Economistii estimează că intrările de valută ale moldovenilor care muncesc în străinătate vor constitui circa 2 miliarde. Ultimele date ale băncii Naționale a Moldovei arată că în luna septembrie 2018, prin intermediul băncilor licențiate, au fost transferate din străinătate în favoarea persoanelor fizice mijloace bănești în valoare netă de 97,38 mil. USD (în scădere cu 11,0 la sută comparativ cu septembrie 2017). În nouă luni ale anului 2018, volumul total al transferurilor bancare de mijloace bănești din străinătate în favoarea persoanelor fizice din Republica Moldova a constituit 955,05 milioane dolari SUA, cu 9,5 la sută mai mult decât în aceeași perioadă a anului precedent. În structura pe valute a transferurilor din străinătate în favoarea persoanelor fizice, transferurilor în euro le-a revenit ponderea principală de 48,2 la sută (în creștere cu 8,6 p.p.), urmate de transferurile în dolari SUA – 44,7 la sută (în descreștere cu 7,5 p.p., comparativ cu septembrie 2017) și cele în ruble rusești – 7,1 la sută (în descreștere cu 1,1 p.p.).

În prognoza Băncii Mondiale se mai arată că cererea internă robustă va determina o creștere solidă a importurilor, soldându-se cu o contribuție negativă a exporturilor nete la creșterea economiei. Alegerile parlamentare din 2019 vor determina, de asemenea, cheltuieli publice mai mari pe termen scurt. Până în 2020, ritmul creșterii se va modera, constituind 3,5%, susținut de încrederea sporită a consumatorilor și a mediului de afaceri și de o normalizare continuă, deși lentă, a condițiilor financiare, care vor stimula creșterea investițiilor private după alegeri. Deficitul

fiscal este prognozat să rămână sub nivelul planificat de 2,5% din PIB.

„În 2018, estimăm că creșterea puternică a veniturilor va compensa creșterea cheltuielilor publice. Influențate de ciclul politic, cheltuielile publice curente vor continua să crească pe termen mediu, în timp ce performanța veniturilor va fi negativ afectată de reducerea cotelor de impozitare și de amnistia fiscală. După recentele acte fiscale legislative aprobate, deficitul va crește până la 2,7% în 2019 și se va modera după alegeri. Pe măsură ce nivelul consumului și importurilor se consolidează, estimăm o expansiune treptată a deficitului de cont curent, dar care va rămâne sub nivelul mediei istorice grație revitalizării continue a influxurilor de valută străină. Datorită aprecierii leului moldovenesc, de rând cu presiuni inflaționiste externe mai slabe și prețuri reglementate mai mici, presiunile inflaționiste vor fi moderate în 2018”, a mai spus economistul Băncii Mondiale.

Pe termen mediu, inflația va crește progresiv, pe fondul cererii interne mai puternice și al ajustărilor așteptate la prețurile reglementate în a doua jumătate a anului 2019. În acest context, susținută de creșterea continuă a salariilor reale, remiteri și transferuri publice, estimăm o scădere a ratei sărăciei de 2,9 p.p. până la un nivel de 12% în 2018 și până la un nivel mai mic de 10% la finele anului 2020.

Perspectivile pot fi afectate de riscuri considerabile, cauzate de o productivitate joasă, asistența externă mai mică și cheltuielile publice ineficiente. Incertitudinea politică și polarizarea politică continuă, pot constrânge investițiile străine și interne, care sunt necesare pentru creșterea productivității și a competitivității exporturilor, astfel expunând vulnerabilitatea cronică a economiei la riscurile externe.

Condițiile climatice extreme pot afecta producția agricolă, rezultând în consecințe pentru creșterea economică. Creșterea mai slabă a principalilor parteneri comerciali și potențialele schimbări în comerțul internațional și ale modelelor migraționiste ar putea submina exporturile și fluxurile de remiteri. Recentele măsuri legislative vor afecta negativ veniturile publice și pot avea un impact negativ asupra asistenței externe, dacă nu vor fi remediate.

Eforturile autorităților de a susține îmbunătățiri semnificative în raport cu supremația legii, climatul investițional și al mediului de afaceri și calitatea capitalului uman ar contribui la atenuarea acestor riscuri și la facilitarea expansiunii rolului considerabil pe care îl au bunurile tranzacționale în economie. Deși Indicele Capitalului Uman elaborat de Banca Mondială pentru Moldova a crescut în ultimii ani, performanța țării este sub nivelul mediei regionale.

Victor URSU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Programul de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova prin investiție a fost lansat la nivel internațional

Anunțul a fost făcut de compania Henley & Partners, care a subliniat că noul program a fost lansat la cea de-a XII-a Conferință Globală privind Rezidența și Cetățenia din Dubai.

Găzduit de Henley & Partners, acest eveniment anual atrage peste 400 de delegați din peste 40 de țări și este cea mai mare și cea mai importantă conferință axată pe migrația investițiilor. La începutul acestui an, Henley & Partners, împreună cu partenerul său de consorțiu, The Moldovan Investment Company, a câștigat licitația publică pentru a asista Guvernul Republicii Moldova la inițierea, implementarea și promovarea la nivel internațional a programului mult așteptat, MCBI, care acceptă deja solicitările.

Dr. Christian Kalin, președintele grupului Henley & Partners a declarat că, „programul MCBI propune investitorilor o platformă în Europa și acces la hub-ul comercial cu una dintre cele mai mari dinamici de dezvoltare din regiune, oferind în același timp o șansă Moldovei de a atrage investiții străine directe necesare și un grup de cetățeni cu performanțe înalte, selecțati riguros”.

Marco Gantenbein, Managing Partner al companiei Henley & Partners din Dubai, șeful programului din Orientul Mijlociu, a subliniat la rândul său că „atractivitatea programului MCBI constă în poziția geografică unică a țării la intersecția Europei, Orientului Mijlociu și Asiei și forța robustă a pașaportului, combinată cu prețul și accesibilitatea programului. Moldova este o țară europeană cu potențial înalt de creștere, cu puternice legături economice și diplomatice cu UE și mulți cetățeni din întreaga lume doresc să fie parte a succeselor sale actuale și viitoare”.

Pentru a beneficia de cetățenie, solicitantul principal trebuie să aibă vârsta de peste 18 ani, să îndeplinească cerințele prevăzute și să plătească o contribuție care să-l califice. Solicitanții trebuie să plătească o contribuție minimă nerambursabilă la Fondul de Investiții Publice (FIP): 100.000 de euro pentru un singur solicitant; 115.000 de euro pentru un cuplu; 145.000 de euro pentru o familie de patru persoane; 155.000 de euro pentru o familie de cinci sau mai multe persoane. Taxa pentru furnizarea serviciilor guvernamentale și consilierea de către agenții licențiați reprezintă o sumă de până la 35.000 de euro per aplicație.

În plus, solicitanții sunt obligați să plătească taxe guvernamentale în valoare de 5.000 de euro pentru principalul reclamant, 2.500 de euro pentru un soț/soție, 1.000 de euro pentru un copil cu vârsta cuprinsă între 0 și 15 ani, 2.500 de euro pentru un copil aflat la întreținere cu vârsta de 16-29 de ani și 5.000 de euro pentru un părinte aflat la întreținere – al solicitantului principal sau al soțului/soției – care are vârsta de 55 de ani și mai mult.

Taxele pentru consultanță sunt de 6.000 de euro pentru principalul reclamant și 5.000 de euro pentru soț/soție, copii aflați la întreținere cu vârsta mai mare de 16 ani și/sau părinți aflați la întreținere. Taxele pentru pașaportul biometric constituie cel mult 300 de euro per persoană. Este important ca solicitanții principali și persoanele aflate la întreținerea lor să aibă un trecut decent, legal, fără antecedente penale.

Regulamentele MCBI stipulează că o persoană căreia i-a fost refuzată viza într-o țară sau pe un teritoriu cu care Moldova are regim de călătorie fără viză nu va fi acceptată de programul MCBI. Moldova a dezvoltat un sistem de verificare a antecedentelor pe patru niveluri, considerat cel mai amplu în lume.

Anterior, Chiril Gaburici a spus că, datorită implementării Programului de achiziție a cetățeniei prin investiții, în următorii 5 ani volumul investițiilor în acest sector ar putea ajunge la 1,3 miliarde de euro.

Henley & Partners este lider mondial în planificarea reședinței și a cetățeniei. În fiecare an, sute de oameni înstăriți, familiile și consilierii lor se bazează pe expertiza și experiența companiei în acest domeniu. Specialiștii de înaltă calificare ai companiei lucrează împreună ca o echipă în peste 30 de oficii din întreaga lume.

InfoMarket

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:
Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.
Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRATIE:
Președinte: Nina DOSCA,
Elena VASILACHE, Mihai DORUC,
Ramona NICULCEA, Oxana PUI.
REDACTOR-ȘEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR:
Liliana ALCĂZĂ
SPECIALIST RELAȚII PUBLICE:
Boris ERUȘEVȘCHI

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03
ADRESA REDACȚIEI:
Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI00002249111050MDL
BC "Victoriabank", SA., fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

**Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF
pentru perioada 29.10.2018-02.11.2018**

Tipul tranzacției: Vânzare-Cumpărare

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderele valorilor mobiliare în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA RADA	MD14RADA1001	10	1	550	3960,00	0,06
2	SA Tirez-Petrol	MD14TIRP1008	6	1	500	3000,00	0,00
3	SA Grawe Carat Asigurări	MD14GRAW1002	1000	11	69	276000,00	0,12
4	SA BUCURIA	MD14BUCU1002	10	1	29	870,00	0,0018
5	SA UTLAPCAR	MD14UTLA1005	10	1	560	6524,00	0,1814
Total							

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderele valorilor mobiliare în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA DIONYSOS-MERENI	MD14DION1001	10	1	189	1890,00	0,03
2	SA Efes Vitanta Moldova	MD14VEST1003	25	2	52	1300,00	0
3	SA BUCURIA	MD14BUCU1002	10	1	210	2100,00	0,0128
4	SA DAAC HERMES GRUP	MD14MARS1000	1	1	400	400,00	0,0006
5	SA NISTRU-LADA	MD14NTLD1001	1	1	16	16,00	0,016
6	SA UTLAPCAR	MD14UTLA1005	10	1	560	5600,00	0,1814
7	SA MOARA	MD14MOAR1004	10	1	58	580,00	0,04
Total							

Tipul tranzacției: Distribuția valorilor mobiliare în cazul partajului bunurilor între soți în formă de valori mobiliare

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderele valorilor mobiliare în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA DIONYSOS-MERENI	MD14DION1001	10	1	190	1900,00	0,03
Total							

Tipul tranzacției: Retragera obligatorie în condițiile art.30 din Legea privind piața de capital

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderele valorilor mobiliare în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA DIGRENTA	MD14GIRA1000	1	424	8316	10395,00	1,553
Total							

Tipul tranzacției: Vânzare-Cumpărare din 26.10.2018

Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de tranzacții înregistrate, un.	Numărul total de valori mobiliare tranzacționate, un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei	Ponderele valorilor mobiliare în numărul total al acestora în circulație, %
1	SA STYLE DESIGN COMPANY	MD14SDCO1002	200	2	100	20000,00	100
Total							

Poziții deschise pe piața reglementată și MTF la data de 7.11.2018

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
Piața reglementată				
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	109,38	29900,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	61,52	59855,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	61,52	390245,00
MD14AING100	"ALLIANCE INVESTMENTS GROUP" S.A	0,00	0,38	18764420,00
MD14OTIS100	Compania Internațională de Asigurări "ASITO" SA	0,00	5,20	3866669,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	239,50	3173751,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1,00	1650,00	0,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	35,00	1250,00	0,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	43,00	1275,00	0,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	156,00	9099,00
MD14BFCM10	SA "BANCA DE FINANTE SI COMERT"	0,00	215,00	10,00
MD14FLAU100	SA "FLOAREA SOARELUI"	0,00	60,00	249,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	8,00	120,00	0,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	95,00	5818,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	102,00	1797,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	0,00	110,00	48530,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	50,00	73,00	0,00
MD14MICB100	BC "MOLDINDCONBANK" SA	1300,00	75,00	0,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	98,00	5000,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	100,00	56478,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	28,00	90,00	0,00
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)				
MD14ALET100	SA "ALET"	0,00	0,01	106970,00
MD14CEPU100	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	3,50	9000,00
MD14CLIT1009	S.A. "FACLIA STIINTEI"	0,00	1,00	12669,00
MD14FRAN100	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	18,00	5,00
MD14MIOA100	SA "MIOARA"	0,00	1,00	91482,00
MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	3,50	10,00
MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	4,50	2635,00
MD14REME10	SA "REMEDIU FARM 306"	0,00	5,00	833,00
MD14TICO100	SA "TIPAR - COLOR"	0,00	1,00	26988,00
MD14ZABR100	SA "NORD-ZAHAR"	0,00	0,25	243443,00

S.A. "Investcom"

Va aducem la cunoștință, că în conformitate cu hotărârea Consiliului societății, organul executiv convoacă pe data de 08.12.2018, ora 10.00 pe adresa: mun. Chișinău, st. Petricani 19/2 în incinta societății (bloc administrativ) la et. I cab. 1, desfășurarea Adunării generale extraordinare a acționarilor S.A. "Investcom", cu prezenta acționarilor petrecută în formă de zi. Înregistrarea acționarilor la adunare va avea loc în ziua petrecerii acesteia de la 9.15 până la 9.45.

ORDINE DE ZI:

- Cu privire la activitatea economico-financiară a fostului organ de conducere al societății în perioada anilor 2001- 2017 în aspectul legalității actelor juridice emise și consecințelor acestora.
- Cu privire la aprobarea modificărilor operate în Statutul Societății.
- Alegerea organului executiv, membrilor consiliului, comisiei de cenzori a Societății și stabilirea cuantumului remunerației lor.
- Aprobarea companiei de audit și stabilirea cuantumului remunerației ei.
- Cu privire la autentificarea semnăturilor în procesul-verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită la data de 29.10.18.

Acționarii pot lua cunoștință de materialele pentru ordinea de zi a adunării pe adresa: m. Chișinău, str. Petricani 19/2 et. 1, cab. 2 începând cu data de 21.11.18 adresându-se în zilele de lucru între orele: 9.00-10.00.

Acționarii vor avea asupra lor buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarului procura perfectată în conformitate cu legislația în vigoare.

Telefon de contact: 022-29-66-00.

Organul Executiv S.A. „INVESTCOM”

Întreprinderea Piscicolă „Costești” S.A.

HOTĂRÎREA PRIVIND EMISIUNEA VALORILOR MOBILIARE

- Datele de identificare ale emitentului (denumirea completă și adresa juridică a emitentului): Întreprinderea Piscicolă „Costești” S.A., s. Costești, r-I Ialoveni, Republica Moldova.
- Data și numărul înregistrării de stat a emitentului: nr. 1003601006902 din 10.05.1995.
- Data și numărul înregistrării de stat a valorilor mobiliare ale emitentului: MD14OS-TE1002 din 10.05.1995.
- Data adoptării hotărârii privind emisiunea valorilor mobiliare (data și numărul procesului-verbal al ședinței la care a fost adoptată decizia respectivă) – 29 octombrie 2018, proces – verbal al Adunării Generale Extraordinare a acționarilor nr. 2.
- Denumirea organului de conducere al emitentului valorilor mobiliare, care a adoptat hotărârea privind emisiunea valorilor mobiliare – Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor.
- Tipul valorilor mobiliare- acțiuni ordinare nominative
- Descrierea clasei valorilor mobiliare emise – acțiuni ordinare nominative cu drept de vot clasa I cu valoarea nominală 10 (zece) lei.
- Forma valorilor mobiliare – nematerializată.
- Clasa valorilor mobiliare clasa – I.
- Numărul de ordine al emisiunii respective a valorilor mobiliare din clasa respectivă – II
- Numărul de valori mobiliare în emisiunea respectivă – 100 000 (una sută mii) acțiuni
- Numărul total de valori mobiliare din clasa respectivă (ținând cont de emisiunea în cauză) – 182 165 (o sută optzeci două mii o sută șazece cinci) acțiuni.
- Mărimea (mărimea posibilă) emisiunii în expresie numerică și valorică, cota valorilor mobiliare subscrise:
 în expresie numerică: 100 000 acțiuni ordinare nominative
 în expresie valorică: 1 000 000,00 lei
 cota valorilor mobiliare subscrise: 100%
- Modul și formele de achitare a valorilor mobiliare, denumirea patrimoniului primit în contul achitării: transferul mijloacelor bănești la contul de decontare, creanțele, datorile, precum și aporturi nebănești, valoarea de piață a cărora se aprobă prin decizia consiliului societății, în conformitatea cu legislația în vigoare.
- Prețul de plasare a unei valori mobiliare 10 (zece) lei, metoda de determinare a prețului de plasare: la valoarea nominală.
- Cota valorilor mobiliare, la neplasarea cărora emisiunea va fi considerată ca neefectuată: 75%
- Lista subscritorilor la valorile mobiliare – în cazul plasării închise: Se aprobă în calitate de subscritor d-I Diaconu G. I. (c/f 0962210880442) și ceilalți acționari ai societății care-și vor exercita dreptul său de preemțiune în cadrul subscrierii la acțiuni. Lista finală a subscritorilor va fi întocmită în cadrul aprobării totalurilor subscrierii și a dării de seamă privind rezultatele emisiunii de acțiuni de către Consiliul Societății.
- Descrierea drepturilor pe care le conferă valoarea mobilă din clasa respectivă și a altor caracteristici distinctive valorile mobiliare din emisiunea suplimentară conferă acționarilor subscrisi dreptul:
 – la un vot în adunarea generală a acționarilor,
 – de a primi o cotă-parte din dividende
 – o parte din bunurile societății în cazul lichidării acesteia
- Metoda de plasare a valorilor mobiliare: închisă
- Termenele inițiale și finale ale plasamentului valorilor mobiliare din emisiunea respectivă: 29.10.2018 – 20.11.2018
- Scopurile concrete (direcțiile) de utilizare a mijloacelor, mobilizate în procesul emisiunii: atragerea resurselor financiare suplimentare pentru majorarea capitalului propriu al emitentului.
- Organizarea procesului de plasare: de sine stătător
- Alte clauze esențiale ale emisiunii:
- Plasarea valorilor mobiliare se efectuează corespunzător cu dreptul de preferință al acționarilor la procurarea acțiunilor din emisiunea suplimentară proporțional cotei în capitalul social, care le aparține la data aprobării Hotărârii privind emisiunea suplimentară;
- În termen de 23 (douăzeci trei) zile calendaristice începând cu data când a fost adoptată decizia privind emisiunea suplimentară, adoptarii de la 29.10.2018 până la 20.11.2018 inclusiv, toți acționarii, incluși în lista acționarilor care au drept de participare la adunarea generală ordinară ținută la 29.10.2018, au dreptul să depună cerere privind participarea la subscriere cu indicarea numărului de acțiuni, la care ei doresc să se subscrie corespunzător cu dreptul de preferință și în cadrul acțiunilor nerepartizate din emisiunea suplimentară;
- Subscrierea la acțiunile emise se efectuează la sediul Societății pe adresa r. Ialoveni, s. Costești, str. Stefan cel Mare, 71 în orele de program 9-00 – 17-00, cu excepția zilelor de odihnă și sărbătoare. Telefon de contact: 0 22 74 15 72. Acționarii doritori a se subscrie la acțiunile emisiunii suplimentare se vor adresa la organul executiv al Societății pentru semnarea cererii și contractului de subscriere corespunzător.
- Repartizarea acțiunilor din emisiunea suplimentară se efectuează în corespunzare cu dreptul prioritar al acționarilor, solicitanților care au depus cerere de a participa la emisiune, conform cotelor lor în capitalul social;
- În cazul, în care numărul total al acțiunilor din emisiunea suplimentară, la care doresc să se subscrie solicitanții, este egal cu mărimea emisiunii în conformitate cu prezenta hotărâre privind emisiunea suplimentară, plasarea acțiunilor din emisiunea suplimentară se efectuează conform cererilor depuse;
- În perioada 21.11.2018-26.11.2018, Consiliul societății va examina și adopta deciziile privind aprobarea Dării de seamă privind rezultatele emisiunii II suplimentare închise a valorilor mobiliare, calificarea emisiunii efectuată sau neefectuată, lista finală a subscritorilor acțiunilor emisiunii II, și în dependență de rezultatele subscrierii, modificarea statutului în partea ce ține de mărimea capitalului social, precum și termenele de achitare a acțiunilor subscrise.
- În cazul, în care numărul total al acțiunilor din emisiunea suplimentară, la care doresc să se subscrie solicitanții depășește mărimea emisiunii în conformitate cu prezenta hotărâre, plasarea acțiunilor din emisiunea suplimentară se efectuează conform cotei în capitalul social, care îi aparține subscritorului la data aprobării Hotărârii privind emisiunea suplimentară;
- Persoanele împuternicite de a prezenta cererea de înregistrare a emisiunii:

Diaconu G. I.

BC „Moldova-Agroindbank” SA

organizează licitația privind achiziția cardurilor bancare cu CIP și a cardurilor bancare cu CIP fără contact

Data de depunere a ofertei este 20 noiembrie 2018, orele 17:00.

Pentru informații suplimentare referitor la achiziția sus-menționată, participanții potențiali urmează să contacteze organizatorul concursului la: achizitii@maib.md /022 444-078/ 022 303-519, sau să acceseze pagina web a băncii www.maib.md, categoria „Achiziții”.

Adresa organizatorului: mun. Chișinău, str. Miron Costin, nr. 9.

În atenția acționarilor SA „Confort-A.M.”

În temeiul deciziei Consiliului Societății pe acțiuni „Confort-A.M.” este convocată adunarea extraordinară a acționarilor SA „Confort-A.M.” pentru data de 23 noiembrie 2018, cu prezența acționarilor, ora 10.00 în incinta blocului administrativ SA „Confort-A.M.” pe adresa: mun. Chișinău, str. Varnița, 6. Începutul înregistrării – 9.00. Sfârșitul înregistrării – 10.00

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea valorii bunurilor aferente tranzacției de proporții/tranzacții cu conflict de interese.
2. Aprobarea tranzacției de proporții/tranzacții cu conflict de interese.

Cu materialele referitoare la ordinea de zi a adunării extraordinare puteți lua cunoștință pe adresa: mun. Chișinău, str. Varnița, 6, începând cu data de 09 noiembrie 2018 de la 9.00 până la 16.00 în zilele de lucru. Persoana responsabilă de oferire acționarilor a posibilității de a lua cunoștință cu materialele referitoare la ordinea de zi – Guțu Liliia.

Lista acționarilor, cu drept de participare la adunarea extraordinară a fost perfectată de către „Registru-Garant” SA potrivit situației din 07 noiembrie 2018.

Pentru a participa la adunare e necesar prezentarea documentului de identitate, iar reprezentanții acționarilor și actul care atestă împuternicirile acordate (extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice sau procura legalizată în modul stabilit de legislație).

Spre atenția acționarilor FPARS „Seminte” S.A.

Vă aducem la cunoștință că la 31.10.2018 a avut loc adunarea generală extraordinară a acționarilor, la care au participat acționarii ce dețin 51,958% din acțiunile cu drept de vot ale societății.

CU VOT UNANIM AU FOST LUATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRI REFERITOR LA ORDINEA DE ZI A ADUNĂRII:

1. Dizolvarea societății, care are ca efect deschiderea procesului de lichidare.
2. Desemnarea lichidatorului și remunerarea lui.
3. S-a aprobat prețul de piață al activelor societății la 01.10.2018.
4. Publicarea avizului referitor la lichidarea societății în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.
5. S-a aprobat decizia privind încheierea tranzacțiilor de proporții cu privire la înstrăinarea activelor ce aparțin societății.
6. S-a împuternicit dl. Tanasenco Ivan – lichidatorul societății cu dreptul efectuării tranzacțiilor de proporții ce țin de înstrăinarea activelor la lichidarea societății, semnării și prezentării documentelor în organele respective. Totodată, cu dreptul de a semna și prezenta documentele ce țin de înregistrarea lichidării.
7. Semnăturile președintelui și secretarului adunării, pe procesul-verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor să fie autentificate de către cenzorul societății în exercițiu.

**Consiliul Societății
Relații la telefon: 022-54-10-51**

STIMATI ACTIONERI SA „VIITORUL-NOSTRU”!

Organul de conducere SA „VIITORUL-NOSTRU” va pune la cunostinta, ca in legatura cu hotarirea consiliului societatii SA „VIITORUL-NOSTRU” (Proces-Verbal №03 din 02 noiembrie 2018) adunarea extraordinara a actionarilor va avea loc pe data de 21 noiembrie 2018 pe adresa: Bubuieci, str. Gospodarilor 1A.

ORDINEA DE ZI:

1. Solicitarea unui credit de la B.C. “Mobias-bancă-Groupe Societe Generale” S.A. de catre VIITORUL NOSTRU SA, în sumă de până la 242 930 EUR pe termen de până la 84 luni, cu perioada de gratie la achitarea corpului creditului de pana la 28 luni.
2. Constituirea garanțiilor de asigurare a creditului și plăților aferente.
3. Desemnarea și împuternicirea persoanei autorizate de a semna contractul de credit, contractul de gaj și orice alte documente solicitate de bancă în legătură cu creditul solicitat.

Inregistrari se incepe – 9.00, Inregistrarea de inchide – 9.55.

Deschiderea adunarii – 10.00.

Lista achionarilor, cu drept de participare la adunarea extraordinara a actionarilor, intocmita la 12 noiembrie 2018.

Actionarii ce doresc sa ia cunostinta cu materialele ordinii de zi a adunarii extraordinare se pot adresa pe adresa Bubuieci, str. Gospodarilor 1A, incepind cu data de 12 noiembrie 2018 de la ora 11.00 pina la 14.00

Actionarii pentru participarea la adunarea extraordinara vor avea nevoie sa prezinte buletinul de identitate.

“NUFĂRUL” S.A.

informează acționarii și persoanele interesate că Consiliul Societății la ședința din 06.11.2018 a aprobat:

– darea de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ordinare nominative de clasa I NUFĂRUL S.A. în sumă de 2 305 200 lei (textul integral al Dării de seamă este expus pe pagina web a emitentului www.nufarul.com și în mecanismul oficial de stocare a informației <https://emitent-msi.market.md>);

– lista subscriitorilor la acțiunile din emisiunea suplimentară;

– modificările la Statutul NUFĂRUL S.A. ce se referă la majorarea capitalului social și a numărului de acțiuni.

Organul executiv al NUFĂRUL S.A.

“BANCA DE ECONOMII” S.A.**în lichidare**

/IDNO-100360002549/

aduce la cunoștința potențialilor cumpărători despre desfășurarea la Bursa de Valori a Moldovei a licitațiilor “cu strigare”, de vânzare a bunurilor mobile (valori mobiliare) în loturi unice în perioada de expunere 26.11.2018 – 07.12.2018 după cum urmează:

SA “ASPA” (IDNO-100360006192) cantitate acțiuni 97 498 la preț per acțiune – 24,23 lei, valoarea totală 2,362,376.54 lei și SA “Magistrala” (IDNO-1002602003473) cantitate acțiuni 43 689 la preț per acțiune – 5,23 lei, valoarea totală 228,493.47 lei.

Bunurile mobile se vând în condiții speciale care sunt prevăzute de actele interne ale emitenților nominalizați și de legislația RM. Doritorii pot lua cunoștință de bunurile expuse la vânzare și procedura de vânzare a activelor nominalizate, în zilele de lucru orele 10:00–16:00, la sediul “BANCA DE ECONOMII” S.A. în lichidare pe adresa: mun. Chișinău, bl. Mircea cel Batrin, 23 (tel. 067218127) și la societatea de investiții „VALINVEST” S.A. pe adresa: mun. Chișinău, str. Gh. Iablocikin 5/1 (tel. 097543503, 079778164).

În atenția acționarilor CIA „ASITO DIRECT” S.A.

În baza Procesului verbal nr. 1/9 a ședinței Consiliului Societății CIA „ASITO DIRECT” SA din 06.11.2018 se anunță convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor CIA „ASITO DIRECT” SA cu prezența acționarilor, care va avea loc la data de 23.11.2018, ora 10.00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Burebista 108.

ORDINEA DE ZI:

1. Aprobarea direcțiilor de activitate a CIA „ASITO DIRECT” SA și aprobarea Statutului Societății în redacție nouă.
2. Cu privire la autentificarea semnăturilor Președintelui Adunării și a Secretarului Adunării de pe procesul verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor.

Lista acționarilor care au dreptul să participe la adunarea generală extraordinară va fi perfectată de Societatea de Registru „Registru-Garant” SA la data de 06.11.2018. Înregistrarea participanților la adunare va fi efectuată între orele 9.00 – 9.50. Începerea adunării la orele 10.00.

Familiarizarea cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor CIA „ASITO DIRECT” SA va avea loc începând cu data de 12.11.2018, în zilele lucrătoare (luni-vineri) între orele 10.00 – 16.00 pe adresa mun. Chișinău, str. Burebista nr. 108. Persoana responsabilă de prezentare a materialelor către acționari referitoare la ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor din 23.11.2018 – Angela Salagor.

Pentru a participa la adunare e necesar prezentarea documentului de identitate, iar pentru reprezentanții acționarilor actul de identitate și actul care atestă împuternicirile acordate autentificat în modul stabilit de legislația în vigoare.

CMC „Macon” S.A.

V în conformitate cu art. 91 din Legea nr. 158 din 17 noiembrie 2014 privind societățile, în baza prezentei hotărâri a Consiliului Societății CMC „Macon” S.A. se înregistrează și publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în data de 06 noiembrie 2018, următoarea:

B.C. „Unibank” S.A., în proces de lichidare,

organizează pe data de 29 noiembrie 2018, pe adresa: mun. Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni 45, vânzarea prin licitație „cu strigare”:

la ora 10:00 a cotei-parte de 1.9727% din capitalul social al Î.M. “Biroul de Credit” S.R.L., IDNO 1002600056187, cu sediul în mun. Chișinău, str. Alexandru cel Bun, 49, prețului de pornire 395 373,85 lei. La licitație pot participa persoanele care corespund cerințelor față de asociații birourilor istoriilor de credit, stipulate în: art. 16 alin (2), subalin (2), lit (b) din Legea nr. 122-XVI din 29.05.2008 privind birourile de credit și Capitolul II din Regulamentul privind licențierea activității biroului istoriilor de credit, aprobat prin Hotărârea Comisiei Naționale a Pieței Financiare nr. 7/4 din 20 februarie 2009. Termenul-limită de depunere a cererilor de participare la licitație este data de 28 noiembrie 2018, ora 16.00.

Modelul cererii de participare la licitație și documentele necesare pentru prezentare, le puteți găsi pe pagina web a băncii (www.unibank.md).

Pasul licitației constituie 5%. Accontul, ce urmează obligatoriu să fie transferat, constituie 10% din prețul de pornire (pentru instituțiile de stat se acceptă și scrisoarea de garanție de la bănci, în mărimea prețului inițial de vânzare a bunului licitat). Plata pentru deservirea participantului licitației: persoanele fizice – 200 lei, persoanele juridice – 300 lei.

Rechizitele bancare MD55NB000000000035262856, B.C. „Unibank” S.A., în proces de lichidare, cod fiscal 1002600036004, NBMDDM2X. Informații suplimentare la tel: (022)253-883; (022)253-855; (022)253-801.

S.A. “Cereale Vulcanesti”

Объявляется созыв внеочередного общего собрания акционеров SA “Cereale Vulcanesti” на основании решения Совета Общества. Собрание состоится в очной форме 27 ноября 2018 года по адресу: г. Вулкэнешть, станция ж/д Вулкэнешть, ул. Тельмана, 16, акт-овый зал SA “Cereale Vulcanesti”. Начало собрания в 11 часов 15 мин. Регистра-ция участников: с 10 часов до 11 часов.

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ:

1. Выборы членов Совета Общества и утверждение размера оплаты их труда.
2. Выборы членов ревизионной комиссии и утверждение размера оплаты их труда.
3. Утверждение заключения некоторых сделок с конфликтом интереса.
4. О заверении подписей на протоколе общего собрания.

Список акционеров, имеющих право на участие в собрании, составлен на дату учета 27.11.2018. С материалами повестки дня собрания можно ознакомиться начиная с 16 ноября 2018 г. в рабочие дни с 11-00 до 15-00 по адресу: г. Вулкэнешть, станция ж/д Вулкэнешть, ул. Тельмана, 16.

Для регистрации акционеры должны предоставить удостоверение личности, а представители – доверенности, составленные в соответствии с законодательством.

Директор SA “Cereale-Vulcanesti”

Consiliul S.A. C.I.E.**“Moldexpo”**

aduce la cunoștință că, în data 29 octombrie 2018, a avut loc Adunarea generală extraordinară a acționarilor S.A. C.I.E. “Moldexpo” care

A APROBAT URMĂTOARELE DECIZII:

1. S-a împuternicit Comisia de cenzori să autentifice semnăturile președintelui și secretarului în Procesul-verbal al Adunării generale extraordinare a acționarilor.
2. S-a aprobat Ordinea de zi a Adunării generale extraordinare a acționarilor.
3. S-a acceptat încetarea înainte de termen a împuternicirilor membrilor Consiliului Societății pe Acțiuni C.I.E. „Moldexpo”.
4. A fost ales Consiliul Societății pe Acțiuni C.I.E. „Moldexpo” și a fost stabilită indemnizația lunară membrilor acestuia.

În atenția acționarilor**Combinatul de Panificație din Chișinău “Franzeluța” SA**

Se aduce la cunoștința acționarilor că Consiliul Societății a adoptat Decizia cu privire la convocarea pe 30 noiembrie 2018 a Adunării generale extraordinare a acționarilor cu prezența acționarilor în incinta sediului Societății pe str. Sarmizegetusa, 30, et. I în sala festivă, la orele 11.00,

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Cu privire la distribuirea pentru plata dividendelor pe acțiunile ordinare nominative, a 25 la sută din profitul net obținut în anul 2013.
2. Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor.

Înregistrarea acționarilor se va efectua la prezentarea buletinului de identitate sau a actului care atestă împuternicirea, în ziua desfășurării adunării între orele 9.00 – 10.30.

Registrul acționarilor, cu dreptul de participare la adunare se va întocmi conform situației din 01 noiembrie 2018, data de evidență stabilită de Consiliul Societății.

Cu materiale referitoare la Ordinea de zi a Adunării generale anuale a acționarilor se poate de luat cunoștință pe adresa Societății, începând cu 20 noiembrie 2018 între orele 09.00 – 16.00 în biroul secției juridice.

Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку

2

Республика Молдова ухудшила
свои позиции в ежегодном
рейтинге Doing Business

2

Повышение зарплат
и денежные переводы
оживили экономику

3

Молдова сохранила стабильную перспективу в рейтинге Moody's Investors Service

ISSN 1857-1212

Курс валют
на 7.11.2018 г.

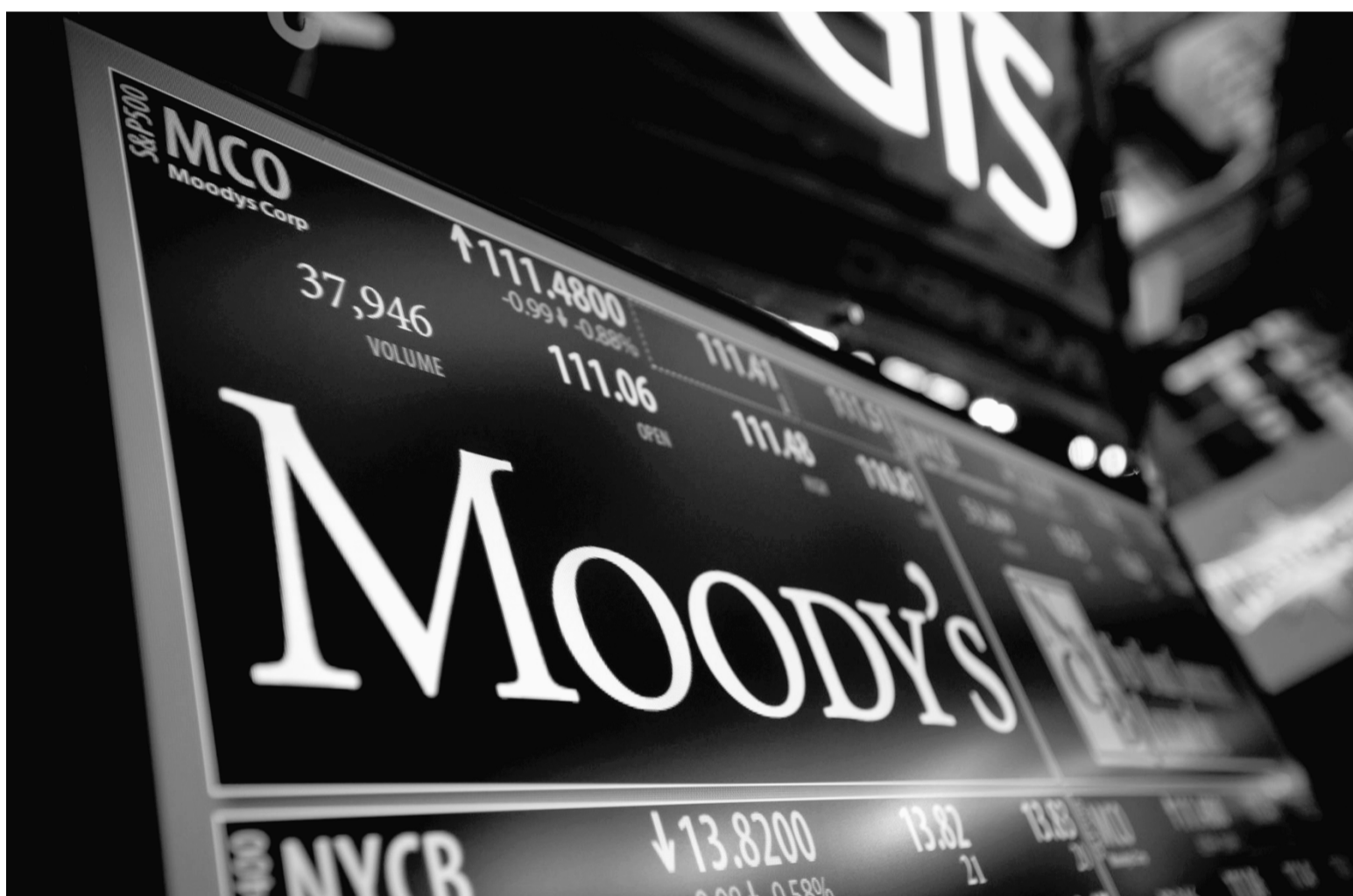
Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.1001
EUR	1	19.5035
UAH	1	0.6123
RON	1	4.1820
RUB	1	0.2588

Внимание читателей!

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

Агентство Moody's Investors Service подтвердило долгосрочный рейтинг в иностранной и местной валюте Молдовы на «B3» и сохранило перспективу страны как стабильную.

Как передает «ИНФОТАГ» со ссылкой на сообщение финансовой организации, решение принято в результате существенного экономического роста страны.

«Позицию Молдовы определил умерен-

ный государственный долг, повышение институционального потенциала на фоне трудностей в управлении и пониженной политической предсказуемости, и снижение рисков в банковском секторе. Рейтинг долгосрочных государственных облигаций и депозитов в иностранной валюте остается неизменным – на уровне «B2» и «Саа1», – сообщает Moody's.

По решению агентства, оценка для государственных облигаций и депозитов в местной валюте осталась на уровне «B2».

Решение, принятое Агентством финансовой оценки Moody's, вызвано повышением 13 января 2017 г. перспектив Молдовы в рейтинге «B3» с отрицательных на стабильные. Moody's пересмотрел решение в результате «снижения рисков финансирования правительства после подписания Соглашения с МВФ, разблокирования внешнего финансирования и принятия новой структуры банковского регулирования, призванной укрепить управление банковской системой».

ИНФОТАГ

Вниманию компаний – субъектов публичного интереса!

Оператор Официального механизма накопления информации ÎS Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445

Подпишись!

Подпишись на газету Capital Market
в любом отделении «Poșta Moldovei»

страны или у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221

Press Inform-Curier (022) 237187

Агентство «Ediții Periodice» (022) 233740

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку принял решение об установлении размера пошлин и платежей, которые будут взиматься НКФР в 2019 году.

Административный совет НКФР утвердил регистрацию в Государственном реестре ценных бумаг уменьшение уставного капитала SA AGROTEHNICA в результате реорганизации путем дробления (выделения), а также ценных бумаг, размещенных при учреждении акционерных обществ BENOPLAST, AMANET-ST и CONSERV-AGRO.

Административный совет НКФР принял решение зарегистрировать в Государственном реестре ценных бумаг изменение наименования CIA ASITO SA в Международную страховую компанию ASITO DIRECT; изменение номера ISIN ценных бумаг и юридического адреса; исключение простых именных акций CIA ASITO DIRECT SA; реструктуризацию предыдущих пяти эмиссий; дополнительную эмиссию акций CIA ASITO DIRECT, размещенных в ходе пятой эмиссии,

чтобы профессиональные участники рынка капитала на основании Решения исполнительного органа компании и решения НКФР осуществили в течение трех календарных дней ряд регистраций, предусмотренных данным решением.

Руководствуясь положениями Закона об акционерных обществах и Закона о Национальной комиссии по финансовому рынку, а также Инструкции об этапах, сроках, порядке и процедуре регистрации ценных бумаг, Административный совет НКФР принял решение утвердить регистрацию в Государственном реестре ценных бумаг исключения ценных бумаг, выпущенных ранее SA VINUL CODRILOR в результате реорганизации путем преобразования в SRL VINUL CODRILOR.

Кроме того, Административный совет НКФР принял решение утвердить Постановление о поправках в бюджет НКФР на 2018 год.

Указанные решения опубликованы в Monitorul Oficial al Republicii Moldova от 2 ноября 2018 года.

Борис Ерушевски

Республика Молдова снизила свои позиции в ежегодном рейтинге Doing Business

Республика Молдова снизила свои позиции в ежегодном рейтинге Doing Business – 2019, заняв 47-е место (-3 позиции) среди 190 стран мира. Таковы данные, опубликованные Группой Всемирного банка. В прошлом году наша страна заняла 44-е место. На этот раз бизнес-среда Республики Молдова была оценена в 73,54 балла, что больше на 0,38 пункта, по сравнению с прошлым годом.

Парадокс. Последние два года проводились реформы, прямо связанные с деловой средой. Реформы, которые привели к сокращению нагрузки и расходов в бизнесе. Сокращение числа контролирующих органов, разрешительных документов, создание «единого окна» – вот лишь некоторые из радикальных изменений реформирования деловой среды.

Доклад Всемирного банка упоминает единственную реформу в сфере создания бизнеса. «Молдова немного упростила процесс открытия бизнеса, ликвидировав требование отдельно представлять документы для регистрации в Национальное бюро статистики», – говорится в докладе.

В рейтинге ВБ Молдова находится сразу после Бельгии и Китая, и опережает такие страны, как Сербия, Израиль и Черногория. Из стран бывшего СССР самое высокое место заняла Грузия (6-е место), далее следует Литва (14-е), Эстония (16-е), Латвия (19-е). Азербайджан поднялся на 25-ю позицию, а Казахстан – на 28-ю, в то время как Российская Федерация поднялась на 4 позиции по сравнению с прошлым годом, заняв 32-е место. Румыния заняла 52-е место, по сравнению с 45-м в прошлом году, а Украина – 71-е место.

Лучший результат (14) Республика Молдова получила по показателю «создание бизнеса» и «регистрация собственности» (22). В докладе ВБ Молдова заняла 35-е место по показателю «оплаты налогов» и 33-е – по показателю «защиты миноритарных инвесторов». Самый низкий результат у нас по показателю «выдачи разрешений на строительство», где мы находимся на 172-м месте.

МЕСТА В РЕЙТИНГЕ ПО КАТЕГОРИЯМ

Как была оценена Республика Молдова по некоторым категориям? Что кроется за общими цифрами? Чтобы открыть свое дело в Республике Молдова, надо пройти три процедуры, занимающие четыре дня. Расходы невелики – 5,0% от дохода на душу населения.

Если учесть только эффективность единого окна и осуществление ряда электронных операций, отменяющих необходимость «метаний по разным инстанциям», результаты, конечно, были бы еще лучше.

Иная ситуация обстоит в сфере получения разрешения на строительство. Тема обсуждалась много лет, приняты даже некоторые решения, но по-прежнему место Республики Молдова по этой категории в подвале рейтинга. Соглас-

но докладу Всемирного банка, количество процедур в этом случае составляет 28, то есть больше, чем два года назад, причем бизнесмен должен потратить на получение разрешения столько же времени – 276 дней.

Согласно докладу, для оформления документов на экспорт предпринимателям требуется 48 часов, формальности на границе отнимают 3 часа, а стоимость обеих процедур составляет 44 и соответственно 76 долларов США. При импорте оформление документов занимает 2 часа, таможенные формальности – 4 часа и расходы составляют 41 и соответственно 83 доллара США.

Регистрация собственности занимает у предпринимателя 5,5 дня, расходы составляют 1,1% от стоимости собственности.

В докладе отмечается, что несмотря на изменения в процедуре ликвидации компаний, сам процесс занимает 2,8 года.

Исполнение контрактов занимает 585 дней, качество судебных процессов составляет 9,5 из 18 пунктов.

КТО МИРОВЫЕ ЛИДЕРЫ?

Ежегодный доклад ВБ анализирует правила, применяемые в экономике при основании бизнеса, получении кредита, трансграничной торговле, уплате налогов, а также при процедуре банкротства. Рейтинг основан на оценке 11 сфер бизнеса, и в нем участвуют 190 стран.

Наиболее привлекательным государством для ведения бизнеса, согласно отчету Doing Business, второй год подряд остается Новая Зеландия, за ней следует Сингапур. Третьей страной с наиболее подходящим климатом для бизнеса является Дания. Далее в рейтинге фигурируют такие страны, как Гонконг, Южная Корея, Грузия, Норвегия, США, Швеция и Македония.

Влад БЕРКУ

Парламент принял поправки, повышающие лимит гарантирования банковских депозитов с 20 тыс. до 50 тыс. леев

За утверждение законопроекта проголосовал 51 депутат. В то же время согласованные в рамках второго чтения поправки не были озвучены на пленарном заседании, а соответствующие предложения, получившие одобрение профильной комиссии и депутатов в целом, не опубликованы пока на сайте Парламента.

Ранее сообщалось, что разработанный законопроект предусматривал, что гарантироваться будут и депозиты юридических лиц.

Законопроект является одним из условий получения макрофинансовой помощи ЕС в сумме 100 млн евро.

При разработке поправок учитывались последние рекомендации экспертов МВФ по итогам оценки финансовой системы страны. Планировалось, что повышение лимита гарантирования банковских депозитов граждан повысит уровень доверия общества к банковской системе, позволит увеличить объемы привлекаемых депозитов.

Согласно текущим оценкам, при увеличении лимита гарантирования депозитов до 50 тыс. леев и расширения категорий гарантированных депозитов государство гарантирует вклады 3,8 млн депонентов на сумму 13,6 млрд леев, гарантировав 95,9% от общего числа депозитов и 23,1% от их общего объема.

Одобренные поправки оговаривают, что не гарантируются следующие депозиты: депозиты членов органа управления банка; депозиты физических или юридических лиц, или лиц, которые действуют согласованно, прямо или косвенно, в том числе в качестве бенефициарного собственника, владеющие существенными долями в уставном капитале банка; депозиты прежних владельцев, обладающих существенными долями в уставном капитале банка, акции которых были аннулированы в соответствии с положениями ст. 52 Закона о деятельности банков; депозиты юридических лиц, контроль над которыми осуществляется указанными выше лицами; депозиты, размещенные другими банками, в том числе предприятий из других стран, имеющих сопоставимую деятельность с банком, от своего имени и на их собственном счете.

Кроме того, не будут гарантироваться депозиты супругов и родственников I и II степени указанных выше лиц; депозиты третьих лиц, действующие от имени перечисленных выше лиц; депозиты, размещаемые небанковскими кредитными организациями, в том числе лизинговыми компаниями и организациями ипотечного кредитования; депозиты, размещаемые сберегательными и кредитными ассоциациями и центральными ассоциациями; депозиты, размещаемые страховыми компаниями; депозиты, размещаемые инвестиционными фирмами; депозиты, объявленные незаконными по решению суда и т. д.

Оговорено, что Минфин сможет предоставлять кредит Фонду для своевременной выплаты вкладов вкладчикам, а условия предоставления кредита согласовываются заранее, консультируются с Нацбанком и утверждаются Правительством.

В Молдове авиакомпании будут обязаны ввести требования минимального страхования за ущерб пассажирам, багажу, грузам и почтовым отправлениям

Это предусматривает проект Закона об ответственности и требованиях к страхованию авиаперевозчиков и эксплуатантов воздушных судов, принятый Парламентом в первом чтении.

Документ устанавливает режим гражданской ответственности авиаперевозчиков и эксплуатантов воздушных судов, работающих в гражданской авиации, за ущерб, причиненный пассажирам, багажу, грузам, почтовым отправлениям и третьим лицам, а также минимальный предел страховых сумм на соответствующее покрытие гражданской ответственности.

В законе оговорены минимальные требования по страхованию, виды страховых случаев, размер страховки. Предусмотрено, что минимальный размер страхования гражданской ответственности перед пассажирами в случае смерти или телесного повреждения, вызванные авиационными происшествиями, составит 250 тыс. специальных прав заимствования на пассажира (размер СПЗ сегодня – примерно 23,27 лея).

Минимальный размер страхования гражданской ответственности перед пассажирами в случае ущерба, наступившего в результате задержки перевозки лиц, составит 4694 СПЗ на пассажира, в случае потери багажа – 1131 СПЗ на пассажира. Минимальный размер страхования гражданской ответственности за грузы составит 19 СПЗ за кг.

В то же время в случае авиационных происшествий, приведших к смерти пассажиров или получению телесных повреждений, авиаперевозчик будет осуществлять досрочные выплаты компенсаций физическим лицам, имеющим право на истребование возмещений для удовлетворения срочных экономических потребностей данных лиц, пропорционально размеру нанесенного ущерба.

За нарушение минимальных страховых требований Орган гражданской авиации будет приостанавливать действие сертификата/авторизации авиаперевозчика и/или разрешения на полеты.

Новые положения будут применяться ко всем авиаперевозчикам и эксплуатантам воздушных судов, осуществляющим полеты в воздушном пространстве Молдовы. В то же время требования не будут применяться к государственным самолетам военных, таможенных или полицейских служб, паропланам и моторным дельтапланам.

Законопроект был разработан с целью системного развития авиатранспорта и обеспечения безопасности потока пассажиров, багажа и товаров. Документ создает предпосылки для корректного и эффективного выполнения молдавской гражданской авиацией европейских норм.

Закон должен быть утвержден во втором чтении. Его положения вступят в силу через 6 месяцев после опубликования в Monitorul Oficial.

InfoMarket

	Пункты	Место в рейтинге
Открытие бизнеса	95,55	14
Разрешения на строительство	52,19	172
Электроэнергия	74,88	81
Регистрация собственности	82,62	22
Получение кредита	70,00	44
Защита миноритарных инвесторов	68,33	33
Выплата налогов	84,55	35
Исполнение контрактов	60,87	69
Приграничная торговля	92,32	35
Неплатежеспособность	54,12	68

Источник: Doing business – 2019 (Максимальное количество пунктов – 100)

Повышение зарплат и денежные переводы оживили экономику

Экономика Республики Молдова уязвима перед внешними ударами, а ее рост обусловлен в основном благоприятными условиями в регионе. Это привело к увеличению денежных переводов от граждан, работающих за рубежом, что отразилось на увеличении потребления на фоне растущего импорта. Экономика Молдовы выросла на 4,5% в первой половине 2018 года, что стало следствием частного потребления и формирования капитала. При поддержке низкой инфляции и серьезного роста денежных переводов и зарплат, потребление из года в год увеличивалось на 3,8%. Как сообщает Всемирный банк, несмотря на значительный рост экспорта (+12,5% в год) на фоне хорошего урожая и внешнего спроса, импорт вырос на 10,4%, что отразилось на отрицательном вкладе чистого экспорта в экономический рост.

При поддержке новых инвестиций в машины и оборудование, в том числе в свободных зонах и секторе строительства, формирование основного брутто-капитала выросло на 7,2%. Увеличение резервов на 1,8 процентного пункта внесло дополнительный вклад в совокупный рост. Что касается производства, то основной импульс роста пришел со стороны оптовой и розничной торговли – 1,6 п. п., далее следует промышленная отрасль.

«С апреля этого года потребительские цены расположились ниже предельного уровня целевого коридора. В 2018 году подорожание молдавского лея наряду со слабым внешним инфляционным давлением и снижением регулируемых цен привели к более выраженному дефляционному давлению. В конце сентября потребительские цены выросли на 2,4%. Национальный банк сохранил базовую ставку в 6,5% после ее сильного уменьшения в 2017 году», – отметил экономист ВБ Руслан Пионткивский, представляя экономическую динамику Республики Молдова.

Вместе с тем финансовое посредничество остается на скромном уровне, и вместе с оживлением депозитов приводит к сохранению избытка ликвидности. Ставка минимальных обязательных резервов выросла до рекордного уровня 42,5%. Благоприятная динамика обменного курса положительно отразилась на росте валютных резервов, превышающих сейчас шестимесячный объем импорта.

В прогнозе Всемирного банка говорится, что в первой половине 2018 года дефицит текущего счета увеличился до 9,8% в ВВП против 5,9% в 2017 году, что стало результатом сильного роста импорта. Благодаря реинвестированным доходам, чистые прямые инвестиции составили 2,5% от ВВП против 1,6% по состоянию на конец 2017 года. Рост денежных переводов остается на высоком уровне (+14,8%).

Внешний долг по-прежнему является основным источником финансирования дефицита текущего

счета. Из-за подорожания лея и новой методологии расчета ВВП внешний долг сократился на 10,7 п. п., составив 62,1% от ВВП.

В январе – сентябре 2018 года, на фоне резкого роста экономики и высокого уровня занятости, публичные доходы выросли в номинальном значении (+11%). В итоге это привело к налоговым излишкам в размере 0,9% от ВВП. Текущие расходы в первые девять месяцев 2018 года росли быстрыми темпами (+9,7%).

Расходы на нефинансовые активы выросли на 10%, в то время как инвестиции в капитал продолжили снижение (-4%). В первой половине 2018 года публичный долг и публично гарантированный долг снизился на 3,3 п. п. от ВВП против показателя по состоянию на конец 2017 года, составив 29,7% от ВВП.

По словам Пионткивского, экономика Республики Молдова в 2018 году вырастет на 4,8%, что обусловлено исключительно высоким внутренним спросом, стимулированным реальным ростом заработной платы, особенно в бюджетной системе, и восстановлением системы денежных переводов. Все это, а также улучшения в финансовой системе и деловой среде поддержат рост частных инвестиций и накопление резервов.

Экономисты считают, что поступление валюты от граждан, работающих за границей, составит около 2 млрд. По данным НБМ, в сентябре 2018 года через лицензированные банки из-за границы физическим лицам были переведены деньги на сумму 97,38 млн долларов США. За последние три месяца наблюдалась тенденция снижения денежных переводов с 115,66 млн в июле до 97,38 млн в сентябре. Денежные переводы физическим лицам в чистом выражении превысили за девять месяцев этого года 955 миллионов долларов США. Денежные переводы сохранили высокие темпы роста в течение 2018 года, и достигли 9,5% по сравнению с январем – октябром прошлого года. В структуре валют трансферты в евро из-за рубежа физическим лицам были основными – 48,2% (на 8,6 процентного пункта больше, по сравнению с тем же периодом предыдущего года), затем следуют трансферты в долларах США – 44,7% (на 7,5 процентного пункта меньше) и в российских рублях – 7,1% (меньше на 1,1 процентного пункта).

В прогнозе ВБ говорится, что высокий внутренний спрос приведет к резкому росту импорта и, таким образом, в дальнейшем вклад чистого экспорта останется отрицательным. Парламентские выборы 2019 года приведут к увеличению государственных расходов в краткосрочной перспек-

тиве, а в среднесрочной – большее доверие со стороны потребителей и бизнес-среды, а также дальнейшая нормализация ситуации в финансовом секторе станут по сути двигателями экономического роста. Всемирный банк считает, что налоговый дефицит в 2018 году останется ниже прогнозируемого уровня в 2,5% от ВВП.

«В 2018 году сильный рост доходов компенсирует увеличение публичных расходов. Под влиянием политического цикла текущие публичные расходы будут расти в среднесрочной перспективе, в то время как уровень доходов пострадает от снижения ставок налогообложения и налоговой амнистии. После недавнего утверждения законодательных налоговых актов, дефицит возрастет до 2,7% в 2019 году и снизится после выборов. По мере укрепления уровня потребления и импорта, мы прогнозируем постепенное увеличение дефицита текущего счета, при этом он останется ниже средних исторических показателей», – отмечает ВБ.

Дефляционные тенденции, обусловленные укреплением молдавского лея и более низкими импортными ценами, «сохранятся до конца 2019 года, однако в среднесрочной перспективе, как утверждает ВБ, «инфляция будет расти постепенно, и это произойдет на фоне более сильного внутреннего спроса, а также ожидаемого роста регулируемых цен, особенно во второй половине следующего года».

Негативное влияние на перспективы роста могут оказать такие риски, как низкая производительность, умеренная внешняя помощь и неэффективные публичные расходы. Политическая неопределенность и политическая поляризация могут вылиться в сокращение иностранных и внутренних инвестиций, необходимых для роста производительности и конкурентоспособности экспорта, сохраняя, тем самым, хроническую уязвимость экономики перед внешними угрозами.

Экстремальные климатические условия могут нанести ущерб аграрному сектору, что плохо отразится на экономическом росте. Также негативно на развитие экономики может повлиять более слабый рост основных торговых партнеров Молдовы, потенциальные изменения в структуре международной торговли и миграция.

Меры властей по улучшению инвестиционного климата и деловой среды, качества человеческого капитала должны устранить эти угрозы. Несмотря на то, что Индекс человеческого развития, разработанный Всемирным банком для Молдовы, вырос за последние годы, показатели страны находятся на уровне ниже регионального.

Виктор УРСУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnprf.md

Программа предоставления гражданства Молдовы за инвестиции официально запущена в Дубае

Об этом сообщила компания Henley & Partners, отметив, что запуск программы состоялся в рамках XII Глобальной конференции по вопросам проживания и гражданства. Это ежегодное мероприятие, организованное данной компанией, привлекает более 400 делегатов из более 40 стран и является крупнейшей и наиболее важной конференцией, посвященной инвестиционной миграции.

Следует отметить, что Henley & Partners вместе со своим молдавским партнером – Молдавской инвестиционной компанией (MIC Holding LLC) стала победителем открытого тендера для оказания помощи Правительству Молдовы в разработке, внедрении и продвижении на международном уровне Программы приобретения гражданства Молдовы посредством инвестиций Moldova Citizenship-by-Investment (MCBI).

Председатель группы Henley & Partners Кристиан Кэлин отметил, что Программа MCBI предлагает инвесторам точку опоры в Европе и доступ к одному из самых быстрорастущих коммерческих центров в регионе, а также дает Молдове возможность привлечь столь необходимые прямые иностранные инвестиции и набор высококвалифицированных и тщательно проверенных новых граждан.

Управляющий партнер Henley & Partners в Дубае и глава по Ближнему Востоку Марко Гантенбейн отметил, что привлекательность программы MCBI заключается в уникальном географическом положении страны на перекрестке Европы, Ближнего Востока, Азии и прочной силе ее паспорта, в сочетании с реальной доступностью программы.

Чтобы получить гражданство по Программе MCBI, основной заявитель должен быть старше 18 лет, удовлетворять требованиям заявки и внести минимальный невозвратимый взнос в Фонд государственных инвестиций: 100 тыс. евро – для одного участника, 115 тыс. евро – для пары, 145 тыс. евро – для семьи из четырех человек, 155 тыс. евро – для семьи из пяти и более членов.

Государственные и лицензионные платежи агента составляют 35 тыс. евро за заявку. Кроме того, заявители обязаны оплачивать госпошлины в размере 5 тыс. евро для основного заявителя, 2,5 тыс. евро – для супруга, 1 тыс. евро – для ребенка в возрасте до 15 лет, 2,5 тыс. евро – для иждивенца в возрасте от 16 до 29 лет и 5 тыс. евро для зависимого родителя – основного заявителя или супруга возрастом 55 лет и старше.

Плата за проверку Due diligence составляет 6 тыс. евро для основного заявителя и 5 тыс. евро – для супруга, детей-иждивенцев старше 16 лет и/или зависимых родителей.

Стоимость биометрических паспортов составляет 300 евро на человека. Крайне важно, чтобы основные заявители и их иждивенцы имели безупречную репутацию и не имели судимостей.

В правилах программы MCBI дополнительно оговаривается, что лицо, которому было отказано в визе в страну или на территорию, с которой Молдова имеет безвизовый режим, не может быть допущено к Программе MCBI.

Как отмечается, Молдова разработала четырехуровневую систему due diligence, которая считается самой тщательной в мире.

Ранее Кирилл Габурич заявил, что благодаря внедрению Программы приобретения гражданства Молдовы посредством инвестиций в ближайшие 5 лет объем инвестиций по ней может достигнуть 1,3 млрд евро.

Henley & Partners – независимая профессиональная компания, специализирующаяся на программах приобретения гражданства посредством инвестиций, и считается мировым лидером в этой области. Компания занята в четырех Программах предоставления гражданства посредством инвестиций, реализованных с правительственным мандатом в следующих странах: Мальта, Сент-Китс и Невис, Антигуа и Барбуда, Гренада.

InfoMarket

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET I.S.
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку
Административный совет:
Председатель: Нина ДОСКА,
Елена ВАСИЛАКЕ, Михай ДОРУК,
Рамона НИКУЛЧА, Оксана ПУЙ.
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Лилия АЛКАЗЭ
Специалист по связям с общественностью
Борис ЕРУШЕВСКИ

Прием объявлений и отчетов:
ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Аександри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI00022249111050MDL
BC "Victoriabank", S.A., fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".
Статьи, помеченные знаком , публикуются на правах рекламы.
Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только по письменному согласию издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup" SRL